

00

635

2 lap

66

F e l j e z z é s

a Közgyűlés előkészítéséről és lefolyásáról.

(1959. IX. 9.)

K/1297/2 (X) 18. Rohonyi K

1. / Előkészítés.

a. / pozitívumok.

Az agitációs munkálatok kapcsán sikerült a Szövetség iránti érdeklődést felkelteni a színházak, filmgyár és a rádió dolgozóiban és ez az érdeklődés politikai tartalommal telített érdeklődés.

Az agitáció módjai: személyes látogatások, egyéni beszélgetések, röpgyűlések, társulati ülések, amelyek politikus lefolytatásához a Szövetség aktív vezetősége adta meg az anyagot. Faliújságok, villámok, jelszavak és helyenként pl. az Ifjúsági és Operett Színházban külső dekoráció a közgyűlés napján. A Szövetség aktív vezetősége minden színházban külön agitációs aktív csoportot hozott létre, amely felosztotta az agitációt reszort területekre és az aktív csoport egy-egy tagja volt felelős vezetője ezeknek a reszort munkáknak. Az agitációs csoport vezetője volt felelős az egész agitációs - csoport munkájáért, a színház igazgatója és a Szövetség felé. A Pártszervezetek mindenütt ellenőrzést gyakoroltak az agitációs munka felett. A Szakszervezettel érintkezésbe lépett a Szövetség aktív vezetősége és kérésünkre a Szakszervezet az üzemi bizottságokon keresztül aktívan támogatta az agitációt. A Madách Színház az aktív vezetőség kezdeményezésére a Közgyűlés és a Konferencia előkészítési munkálataival kapcsolatosan, versenyre hívta ki a többi színházakat.

b. / előkészítés hiányosságai:

Az agitáció nem volt egyenlő értékű minden területen, így például aránylag gyenge volt a leglényesebb területen, a filmterületen. Ennek oka elsősorban az, hogy a film részéről delegált aktív vezetőségi tagok nem tudtak elég konkrétan belefolyani az előkészítés munkálataiba, szakmai elfoglaltságuk miatt és az aktív vezetőség többi előkészítésben konkrétan működő tagjai még nem tudták kellőképpen felmérni ennek a területnek a Szövetséggel szembeni követelményeit és ellenállását. Hiba volt még, hogy a Szövetség javasolt vezetőségi tagjaival nem tudott az aktív vezetőség elég bőségesen foglalkozni. Nem volt elég mély az agitáció egyes vezető színészek / elsősorban a Nemzeti és Madách Színház / felé, akik közül sokan a közgyűlésen nem is jelentek meg.

2. / A közgyűlés lefolyása.

a. / pozitívumok.

A közgyűlés 9.30-kor kezdődött és 15.30-kor fejeződött be. A közgyűlésen 315-en jelentek meg, ebből 143 szövetségi tag. /Megjegyzendő, hogy ezekből sokan még a közgyűlés tartama alatt eltávoztak./

A közgyűlés hangulata különösen az első felében jó volt, a közgyűlés végére részben a fáradtság, részben a meg nem felelő előkészítés miatt romlott. Műveltség elvtárs beszámolója alapos volt és jó hatást tett. Huszonhárom hozzászólás volt, ezek közül csak kettő volt előkészített, mert a többi három előkészített hozzászóló közben elállt a felszólalástól. A többi felszólalások egy részét maguk a színházak készítették elő. A hozzászólások hangja nyílt volt és bátor, sok jó javaslat hangzott el. Meg kell jegyezni, hogy a Szövetség eddigi munkáját ért bírálatok aránylag kevesen szóltak hozzá. Megjegyzendő még az is, hogy sok jó javaslat érkezett be írásban is, amelynek feldolgozását az új vezetőség napirendre tűzi. Altalánosságban a közgyűlés tovább erősítette a tagságnak az agitációval felkelített érdeklődését és bizalmát a Szövetség további munkája iránt, ugyanakkor azonban maradt a tagságban bizonyos fenntartás és vitaközpont

álláspont a Szövetség további munkájával szemben, ami elsősorban annak köszönhető, hogy a jó munka ígérését már sokszor hallották és az ígért bestartására a munkában nem került sor. A közgyűlésen felmerültek a könnyűműfaj, a rádió, a film, a színházak, a klubélet, tagrevízió problémái stb. Általában a Szövetség kérdését a tagság mindig az egész színház és filmtérület kérdésével együtt vetette fel. /Megmutatkozott egy olyan tendencia is, hogy tulbecsülik a Szövetség jelentőségét és munkáját csaknem egy felsőbb pártszervezetnek tekintik. Így elhangzottak olyan felszólalások is, amelyek a színházak alapszerveit, vagy más pártfórumokat érintettek./

b./ hibák, hiányosságok

Leggyengébb pontja a közgyűlésnek az új vezetőség megválasztása volt, amely teljesen mechanikussá vált. Bebizonyosodott, hogy a nyílt-szavazásnak ez a módszere nem megfelelő és nem demokratikus, ezt a tagság is érezte. A választást nem jól készítették elő, így történhetett meg az, hogy az újonnan megválasztott vezetőségből Bán Frigyes, Fülöp Zoltán, /külföldön volt/ Oláh Gusztáv, Rátkay Márton és Maleczky Oszkár nem is volt jelen a közgyűlésen és hogy pl. az ellenőrző bizottság és a fegyelmi bizottság névsorát, a jelölő bizottság meg sem tárgyalta. /Mivel az aktív vezetőség nem volt tisztában azzal, hogy ezt a két bizottságot is a közgyűlés választja./

A felszólalások túlságosan elhúzódtak, mert mindenkinek meg akartuk adni a felszólalás jogát és csak az utolsó órákban folyamodtunk idő megszabáshoz, de így is több felszólalót többször le kellett csengetni. Az aktív vezetőség kifogásolta Szilágyi Beának az alapszabálymódosítással kapcsolatos beszédét. Indokolás: a közgyűlés bangulatához nem találta méltóan komolynak és kifogásolta, hogy az idő előrehaladottságára nem volt tekintettel.

Mindent összevéve úgy az előkészítés, mint a közgyűlés a színház és filmtérületén dolgozók megalégedésével találkozott és azóta is igen sokan jelentkeztek, hogy konkrét munkájukkal segítik a Szövetséget.

3./ a. A közgyűlés lefolyása és az azóta szerzett tapasztalatok azt mutatják, hogy a Szövetség egyik legkomolyabb feladata, a filmtérület egyes dolgozóiban, elsősorban a vezető rendezőkben, a Szövetség munkájával szembeni bizalmatlanságot eloszlatni. Ennek a bizalmatlanságnak az oka egyrészt a Szövetség eddigi munkája, másrészt a filmtérület egyes vezető művészeinek helytelen művészi és politikai vezetési. A pártaktív vezetőségének filmes tagjai, elsősorban Illés György ezekkel a helytelen vezetéssel szemben nem léptek fel elég keményen és ezért őket a pártaktív vezetősége megbírálta. Azóta azonban Illés elvtárs a bírálatot helyesen értékelte és igen konkrét munkát fejt ki a filmtérületen.

b./ Major és Horvai elvtársak bírálatára vonatkozólag: Horvai elvtárs bírálatát a tagság jól fogadta és kielégítőnek találta. Major elvtárs bírálatával kapcsolatban még mindig eltérők a nézetek. A pártaktív vezetőségének álláspontja az, hogy most már elsősorban Major elvtárs további munkájának eredményeit és hiányosságait kell szem előtt tartanunk. Itt meg kell jegyezni azt, hogy a színház és filmtérület dolgozói közül sokan fenntartással fogadják az új vezetőséget Major és Horvai elvtársak jelenléte miatt. Gellért Endre a közgyűlésen nem szólt fel és azóta is tartózkodik minden állásfoglalástól a bírálatokkal kapcsolatban.

Budapest, 1951. szeptember 17.